

Ånd og hånd – arbeidsark til samtale

Hans Nielsen Hauges liv og virke kan oppsummeres «ånd og hånd».

Den dobbeltheten går også som to røde tråder gjennom denne samtalen mellom historiker og journalist Dag Kullerud og biskop emeritus Andreas Aarflot, som begge er blant landets fremste eksperter på Hauge.

Hauge var både pietist og opplysningsmann. Både vekkelsesforkynner og samfunnsbygger, men også samfunnsopprører, som Kullerud presiserer. Han ville «*forme verdens beboere til evighetens borgere*».

Det handlet for Hauge om «*å være virksomme på jorden og elske sin neste som seg selv til salighet*». Lathet og uvirksomhet var for Hauge den største synd. Han ville «*opphjelpe de fattige og refse de rikes fråtseri*».

Han ønsket at alle skulle få bruke sine gudegitte ressurser til fellesskapets beste, «*at alle hadde nok å virke på*».

På denne måten løftet han opp bibelske prinsipper og anvendte dem konkret og praktisk inn i et Norge på begynnelsen av 1800-tallet som var preget av både mye fattigdom og mye uutnyttet potensiale.

Han var selv et unikt forbilde på å «bruke sitt pund». Han vandret flere tusen mil over store deler av Norge. Han forkynte at folk måtte vende om fra mørke til lyset og la seg lede av Gud både til inderlighet i troslivet og aktivitet i samfunnslivet.

Han startet opp et 30-talls bedrifter, blant annet saltkokerier, møller og sagbruk, og er Norgeshistoriens største seriegründer. Han publiserte skrifter i opplag på opp mot 200.000, til en befolkning på 900.000, og var datidens mest kjente og leste mann i landet.

Spørsmål til refleksjon, samtale og kanskje handling?

1. Hva i denne samtalen om Hans Nielsen Hauge utfordrer mest i vår tid?
2. For Hauge hørte Ånd og hånd sammen på det nærmeste. Hva tenker du er sammenhengen mellom Gudstro og arbeid?
3. Den lutherske kallstanken legger vekt på at alle mennesker, ikke bare prester og kirkelig ansatte, har et gudgitt kall til å bruke seg selv og sine evner.
 - a Hvordan kan vi som kirke og enkeltmennesker bidra til at mennesker i dag får brukt sine ressurser til fellesskapets beste?
 - b Kan deres menighet lokalt ta initiativ til samarbeid (med NAV/kommune/bydel/næringsliv etc.) så ledige hender og samfunnsbehov kan finne hverandre?